

PROGRAM PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ W OPATOWCU
SZKOŁA PODSTAWOWA I GIMNAZJUM
NA ROK SZKOLNY 2014/2015

„ O LOSIE CZŁOWIEKA DECYDUJE CZŁOWIEK”
B.Brecht

„ PRZEMOCY I AGRESJI MÓWIMY STOP”

Specyfika czasów, w których żyjemy, to przyspieszone tempo przemian, nie zawsze harmonijnych. Zwiększyła się liczba czynników destrukcyjnych oddziałujących na dzieci i młodzież, niemających w pełni jeszcze ukształtowanej hierarchii wartości, stojących wobec wyborów i decyzji bardzo złożonych i skomplikowanych. Skutkiem, czego stale wzrasta liczba osób przejawiających dysfunkcje rozwojowe oraz poszukujących wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Aby przeciwdziałać temu zjawisku, konieczne jest podejmowanie na terenie szkoły wielopoziomowych działań profilaktycznych gdyż:

- Szkoła wypełnia znaczną część aktywnego życia dzieci i młodzieży,
- Szkoła jest miejscem intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego w grupie rówieśniczej,
- Szkoła jest miejscem działalności zadaniowej uczniów, a więc ujawnia lub wręcz wyzwala trudności dzieci i młodzieży związane z przyjmowaniem odpowiedzialności za własne życie,
- Szkoła jest miejscem konfrontacji autorytetów i kształtowania się poczucia tożsamości ucznia,
- Szkoła pozwala na łatwy dostęp do środowiska dzieci i młodzieży i sprawną organizację prowadzonych oddziaływań.

Szkolny program profilaktyki to program profilaktyki środowiskowej, to znaczy taki, w którym obiektem działań jest całe środowisko szkolne-uczniowie, rodzice, opiekunowie, nauczyciele, instytucje wspomagające szkołę w tych działaniach: policja, specjaliści z poradni psychologiczno-pedagogicznej, komisja przeciwdziałania alkoholizmowi, kościół, SANEPID, ZOZ, GOPS.

Profilaktyka to proces, który wspiera zdrowie oraz umożliwia ludziom uzyskania pomocy potrzebnej im do konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia oraz przez umożliwienie jednostkom osiągnięcie subiektywnie satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego, bogatego życia.

Program profilaktyczny stanowi uzupełnienie programu wychowawczego szkoły.

Z obserwacji, jakie poczyniliśmy w ostatnich latach wynika, że spośród zachowań ryzykownych młodzieży największa eskalacja nastąpiła w zachowaniach agresywnych i stosowaniu przemocy zarówno fizycznej jak i słownej. Dlatego obok działań profilaktycznych mających na celu uświadamianie młodzieży szkodliwości stosowania używek zagrażających ich zdrowiu, podejmujemy zdecydowane kroki mające na celu wykluczenie zachowań agresywnych oraz stosowanie przemocy w naszej szkole i zastępowanie ich postawami społecznie akceptowanymi.

Program nasz zawiera cztery strategie profilaktyczne:

1. *Działania informacyjna*
2. *Działania edukacyjne*
3. *Strategie alternatywne*
4. *Strategie interwencyjne*

Działania informacyjne

Strategie profilaktyczne - zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin	Instytucje i osoby wspomagające
I Zwiększenie wiedzy dotyczącej zagrożeń wynikających z uzależnień – profilaktyka uzależnień	1. Realizacja programu profilaktycznego w Szkole Podstawowej i Gimnazjum	Osoba prowadząca program	Październik 2014	GKRPA
	2. Wywiadówka profilaktyczna - pedagogizacja rodziców		Maj 2015	
	3. Organizowanie konkursów tematycznych z zakresu profilaktyki uzależnień na terenie Szkoły	Wychowawcy Nauczyciele	Październik 2014	Koordinator Wójta ds. profilaktyki
	4. Udział w konkursach organizowanych na terenie Gminy oraz w kampaniach ogólnokrajowych	Wychowawcy nauczyciele	Czerwiec 2015	GKRPA Koordinator Wójta ds. profilaktyki
	5. Przeprowadzenie akcji plakatowej oraz przygotowanie gazetki na temat zagrożeń	Wychowawcy pielęgniarka szkolna	2014/2015	SZPOZ
II. Propagowanie zdrowego stylu życia	1. „Zdrowo się odżywiam, jestem pełen sił” – działania mające na celu wyeliminowanie z sklepiku szkolnego niezdrowych produktów	wychowawcy nauczyciele	2014/2015	Stołówka szkolna Sklepik uczniowski
	2. Impreza szkolna- propagowanie spożywania zdrowych produktów	Wychowawcy Nauczyciele	2014/2015	Stołówka szkolna

III Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w szkole i w środowisku	3. udział w szkolnych oraz międzyszkolnych imprezach sportowych, zawodach i rajdach rowerowych,	Nauczyciele WF, Wychowawcy, Nauczyciele przyrody i geografii	Kwiecień 2015	Organizatorzy imprez
	4. imprezy muzyczne i przedstawienia teatralne	Nauczyciele muzyki, Wychowawcy	2014/2015	Organizatorzy imprez
	1. Godziny wychowawcze o tematyce propagującej zdrowy styl życia	Wychowawcy	2014/2015	
	2. Pogadanki przeprowadzone przez pielęgniarkę szkolną	Pielęgniarka szkolna	praca całoroczna	SZPOZ
	3. Indywidualne rozmowy z uczniami	Wychowawcy	luty 2015	
	1. spotkania uczniów z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Kazimierzy Wielkiej, pogadanki na tematy: <ul style="list-style-type: none"> • zasady zachowania bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą, • odpowiedzialność prawna nieletnich, • zasady ruchu drogowego w drodze do i ze szkoły, • pokaz pracy policji z psem wykrywającym narkotyki • inne tematy wynikające z potrzeb bieżącej sytuacji 	Wychowawcy Nauczyciele	praca całoroczna	Funkcjonariusze Policji prowadzący spotkania
	2. Przeszkolenie Rady Pedagogicznej przez policję w zakresie podejmowania działań w sytuacjach kryzysowych	Dyrekcja Zespołu Szkół Nauczyciele	wrzesień 2014	Komenda Policji w Kazimierzy Wielkiej M. Gajda

IV. Profilaktyka zachowań agresywnych wśród młodzieży	1. Ćwiczenia ewakuacyjne na wypadek konieczności opuszczenia szkoły	Nauczyciele odpowiedzialni za przygotowanie uczniów do ewakuacji szkoły	Marzec – kwiecień 2015	Stowarzyszenia, teatry, psychologzy, terapeuci
	2. Zajęcia profilaktyczne dla klas Szkoły Podstawowej i Gimnazjum przeprowadzone przez specjalistyczne ośrodki.	Osoby prowadzące zajęcia	Praca całoroczna	
	3. Godziny wychowawcze poświęcone tematyce niwelowania zachowań agresywnych	Wychowawcy klas	Praca całoroczna	
	4. Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy,	Praca całoroczna	
	5. Rozmowy z rodzicami dzieci przejawiających zachowania agresywne oraz stosujących przemoc wobec swoich kolegów i koleżanek – kierowanie rodziców do instytucji wspomagających pracę szkoły w tym zakresie.	Wychowawcy, nauczyciele, psychologzy	Praca całoroczna	

Działania edukacyjne – rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych

Strategie profilaktyczne-zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin	Instytucje i osoby wspomagające
I Rozwijanie umiejętności poprawnych relacji z rówieśnikami	1. Zajęcia integracyjne w klasach z elementami psychoedukcji <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postaw asertywnych • umiejętność odmawiania 	Wychowawcy, nauczyciele	Praca całoroczna	Rodzice, psycholog

	<ul style="list-style-type: none"> wspomaganie w budowaniu poczucia własnej wartości 			
	2. Organizowanie imprez szkolnych z udziałem rodziców i uczniów np. dni sportu, kiermasze, talenty, uroczystości szkolne.	Wychowawcy, nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem imprez klasowych i szkolnych	
	3. Rozmowy indywidualne	Wychowawcy, Nauczyciele, psycholodzy, terapeuci	Praca całoroczna	
II				
Przeciwdziałanie agresji i przemocy	1. Zajęcia – trening zastępowania agresji- dla uczniów agresywnych, mających problemy z kontrolowaniem zachowania.	psycholodzy wychowawcy nauczyciele	Praca całoroczna	
	2. Rozmowy indywidualne z uczniami	psycholodzy wychowawcy nauczyciele	Praca całoroczna	
	3. Rozmowy z rodzicami			
	4. Rozwiązywanie bieżących problemów klasowych	psycholodzy wychowawcy nauczyciele	Praca całoroczna	
III.				
Konsekwentne i zdecydowane działania wszystkich pracowników szkoły	Stanowcze i konsekwentne reagowanie pracowników Zespołu Szkół na stosowanie przemocy fizycznej i słownej oraz inne agresywne zachowania uczniów	wszyscy pracownicy Zespołu Szkół	Praca całoroczna	Pracownicy obsługi i administracji Zespołu Szkół Rodzice

Strategie alternatywne: pomoc w zaspakajaniu ważnych potrzeb, możliwość angażowania się w działalność rozwijającą pozytywnie osobowość uczniów

Strategie profilaktyczne - zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin	Instytucje i osoby wspomagające
I Rozszerzanie i pogłębianie zainteresowań uczniów	1. Kontynuacja i rozwijanie zakresu działań szkolnych kół zainteresowań	Opiekunowie szkolnych kół zainteresowań	Praca całoroczna	Sponsorzy GKRPA Koordynator Wójta ds. profilaktyki
	2. Działania w kierunku uaktywnienia i angażowania uczniów w zajęcia pozalekcyjne i akcje ogólnoszkolne	Nauczyciele zajmujący się organizowaniem akcji, wychowawcy	Praca całoroczna	
II. Zapewnienie uczniom możliwości korzystania z dodatkowych, pozaszkolnych zajęć odbywających się na terenie Szkoły – atrakcyjnych i bezpiecznych form spędzania wolnego czasu.	1. Udostępnienie Szkoły na dodatkowe zajęcia sportowe, artystyczne itp.,	Dyrekcja Zespołu Szkół Nauczyciele zajmujący się organizowaniem zajęć	Praca całoroczna	Rodzice
	2. Wycieczki i imprezy klasowe odbywające się w czasie pozalekcyjnym.	Wychowawcy, Nauczyciele	Według potrzeb	Rodzice
III Przedstawienie uczniom różnorodnych form działania, stylów życia, hobby	1. Spotkania z ciekawymi ludźmi.	Nauczyciele organizujący spotkania	Według potrzeb	GKRPA
	2. Wyjazdy do kina, teatru na koncerty itp.	Organizatorzy wyjazdów		Rodzice

Strategie interwencyjne

Strategie profilaktyczne - zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin	Instytucje i osoby wspomagające
I Diagnozowanie potrzeb uczniów	1. Częste kontakty z rodzicami, rozmowy 2. Wywiady środowiskowe 3. Rozpoznawanie warunków życia i sytuacji rodzinnej uczniów i określanie potrzebnej pomocy: <ul style="list-style-type: none"> • psychologiczno-pedagogicznej lub specjalistycznej • kierowanie rodziców do poradni specjalistycznych lub instytucji wspomagających rodziny w sytuacjach kryzysowych, • pomoc materialna w postaci stypendium lub zasiłku szkolnego. 	Wychowawcy, Nauczyciele, Dyrekcja Zespołu Szkół, Członkowie Komisji socjalnej	Praca całoroczna	Poradnie specjalistyczne, GOPS, GKRPA Koordynator Wójta ds. uzależnień, Policja, PCPR
II Wspieranie rodzin uczniów w sytuacjach kryzysowych	1. Rozmowy indywidualne 2. Spotkania terapeutyczne 3. Kierowanie rodzin uczniów do specjalistów i punktów konsultacyjnych dla osób z problemami np. alkoholowymi 4. współpraca z Policją i sądem 5. Otoczenie dzieci z rodzin w sytuacjach kryzysowych szczególną troską – dodatkowa pomoc w nauce i wsparcie.	Dyrekcja Zespołu Szkół, Wychowawcy, Nauczyciele, pielęgniarka szkolna, psycholog	Praca całoroczna	Rodzice, Policja, GKRPA, GOPS, Przychodnie, Punkt Konsultacyjny